

Market işletmeciliği yapan kooperatifin ortak dışı faaliyetinde KDV ve Kurumlar Vergisi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.16.16.02-300-10-131-238
Tarih	31.10.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GELİR GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.16.16.02-300-10-131-238

31/10/2011

Konu : Kooperatifinizin market işletmeciliği ortak dışı faaliyetinin KV ve KDV 'ye tabi olup olmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, market işletmeciliği faaliyetinde bulunan Kooperatifinizce üyelerinize ve üye olmayanlara satış yaptığınızdan bahisle, üyelerinize yapılan teslimler nedeniyle katma değer vergisi (KDV) ve Kurumlar Vergisi muafiyetinden faydalanıp faydalanamayacağınız konusunda bilgi verilmesi istenilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış, 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde ise, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen

uyan kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, kooperatifler yukarıda belirtilen şartların tamamını taşımaları halinde kurumlar vergisinden muaf olacaklardır. Öte yandan, tarımsal kalkınma kooperatiflerinde esas amaç, ortaklarca üretilen ürünlerin kooperatif tarafından en elverişli koşullarda pazarlanarak, elde edilen kazancın ortaklara kooperatifte yaptıkları işlem oranında risturn olarak dağıtılmasıdır.

1 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "4.13. Kooperatifler" başlıklı bölümünde muafiyet şartları detaylı olarak açıklanmış, takip eden bölümlerde ise ortak dış işlemler kooperatif türlerine göre ayrıntılı olarak  rneklendirilmiş olup "4.13.1.4. Sadece ortaklarla iş görülmesi" başlıklı bölümünde de;

"Kooperatifler ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarının ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarının sağlanıp korunmasını amaçladıkları için faaliyetin normal olarak sadece ortaklarla sınırlı olması gerekmektedir. Bu nedenle, bir kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için ana sözleşmesinde sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hüküm bulunması ve fiilen de bu hükme uyulması gerekmektedir.

Ortak dış işlemler, sadece ortak olmayanlarla yapılan işlemleri değil, ortaklarla kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda yapılan işlemleri de kapsamaktadır."

açıklamasına yer verilmiştir.

Kooperatife yapılan bir işlemin ortak içi işlem olarak dikkate alınabilmesi için; işlem, faaliyet amacına, diğer bir ifadeyle, kooperatifin ana sözleşmesinde belirtilen uğraşı konusuna dahil olmalıdır ve faaliyet amacına dahil olan için münhasıran kooperatif ortağıyla yapılması gerekmektedir.

Ayrıca anılan Tebliğin, "4.13.1.4.1. Üretim kooperatiflerinde ortak dış işlemler" başlıklı alt bölümünde de, üretim kooperatiflerinin, ortaklarından aldığı ürünleri, niteliğinde herhangi bir değişiklik yapmadan üçüncü kişilere satmalarının ortak dış işlem sayılmadığı, ortaklardan alınan ürünlerin bir takım işlemlerden geçirildikten sonra niteliği değiştirilmiş olarak üçüncü kişilere satılmasının ise ortak dış işlem sayılacağı açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen şartlar ile konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen şartlar dahilinde işlem yapılması durumunda Kooperatifin kurumlar vergisi muafiyet hükmünden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Kooperatifinizin ortaklarına kişisel gıda, temizlik v.b. tüketim maddeleri temin etmesi (market işletmeciliği) faaliyetinde bulunması muafiyet şartlarından biri olan "sadece ortaklarla iş görülmesi" şartının ihlali sayılarak ortak dış işlem olarak değerlendirilmesi ve market işletmeciliğine başlanıldığı tarihten itibaren kurumlar vergisi mükellefiyetinizin tesis edilmesi

gerekmektedir.

Öte yandan, KDV Kanununun 1/1 maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 17/1-a maddesinde tarımsal amaçlı kooperatiflerin tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri; 17/4-h maddesinde ise ziraî amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticarî amaçlı olmayan perakende içme suyu teslimleri, kamu kuruluşları, tarımsal kooperatifler ve çiftçi birliklerince yapılan arazi ıslahına ait hizmetler KDV den istisna edilmiştir.

Buna göre, Kooperatifinizin market işletmeciliği faaliyeti Kanunun 17/1-a ve 17/4-h maddeleri kapsamında değerlendirilemeyeceğinden bu faaliyet çerçevesinde gerek ortaklarınıza gerekse üçüncü kişilere yapılan teslimler KDV ye tabi bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026